

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrt leta 80 kr. — Naročina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, hiš. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Naznanilo.

Naznam vam, ljubi Slovenci, veselo novo. „Katoliško tiskovno društvo“ v Mariboru je založilo zopet novo prelepo knjigo. Ona je vredna, da seže človek v mošnjo in našteje štiri desetice za njo. Knjižici je ime „Bukve božje v naravi“.

Ta knjiga pa je res navlašč za Slovence. Kje pa najdeš Slovence? Na njivi za plugom, v vinogradu z vinjakom, v gaju s sekiro. Kje pa vidiš Slovenko? Na vrtu pleti, na travniku se sukati, na ogonu žito žeti. Božja narava — te bukve ležijo zmiraj odprte pred našim ljudstvom, toda brati ali šteti vé iz njih malokdo. Kdor bo kupil to knjižico, pa bo razumel tudi v bukvah narave brati.

Bukvice je nemški spisal dr. Alban Stolz, a podomačil jih je P. Hrisogon Majar. — Knjigo, ki šteje 192 strani in velja 40 kr. brez pošte, s pošto pa 45 kr., naročujte v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Kdor kupi dvanajst iztisov, dobi trinajstega povrh.

V Mariboru na biljo ss. aa. Šimona in Juda 1886.

Dr. Ivan Križanič,
predsednik „kat. tisk. društva“.

Cestnina pa nemški liberalci.

Človek, ki se že potaplja na pol, ne lovi se bolj hlastno za vsako šibico, ki priplavlje blizu njega, kakor storé to sedaj nemški liberalci. Uže jim teče sedmo leto, kar so padli v vodo, to se pravi, odkar so v manjšini ter jim vladno krmilo ne leži več v rokah. V tem času so storili vse, mogoče in nemogoče, da pridejo zopet na površje, a doslej vse zastonj. Vsi napori niso jim ničesar prinesli.

Grof Taaffe še ima celo svoje muhe ter jim vrže včasih kako šibico, da se je primejo, toda ali je ona že preslabla ali pa se zaženó prehlastno na-njo, prec so soper tam, kjer so

bili — v vedni nevarnosti, da utonejo ter potegnejo seboj, kakor pravijo, srečo naše lepe Avstrije.

Naši bralci vedó, da mi ne Sovražimo ne Nemcev in ne liberalcev, a v dno srca nam mrzi nemški liberalizem in bi kaj za to dali, da bi ga kdo odnesel, ne maramo, če v deveto deželo. Nič bi ga v Avstriji ne pogrešali in še le ti možje, ki se ga sedaj držé, kakor klošč kože, bili bi na zadnje veseli, da so se ga iznebili, saj jim, menimo, še ni ne mogoče izpregledati, da drvi on naše cesarstvo le v prerani grob.

Malo, sila malo imamo še sedaj znamenja, da se bliža njih spometovanje, kajti jašeo zmerom še na svojem konju ter čejo srečna storiti avstrijska ljudstva, ako se jim udajo. Tako so sedaj svoje limanice nastavili delalcem in — kmetom. Prvim ponujajo delalske kamore, zadnjim pa, da jih rešijo cestnina, češ, da je ona najhujša dača za-nje.

Dača je cestnina, ki se jemlje na državnih cestah, že, toda najhujša vendar-le ni, posebno še za to ne, ker je veliko kmetov, ki niso svoje žive dni nobene plačali ali pa celo redko. Za te, ki živé ob drž. cestah, je cestnina v resnici sitna in tudi huda, za-nje bi torej že kazalo, da se odpravi ali vsaj polajša.

Ako se more to izgoditi tako, da za to drugih ne obtežimo, z obema rokama bi človek segel po žrdi, ki štrli ob tacih cestah na pol kvišku, na pol pa visi nad vozom, ki prihaja memo, ter bi jo pognal daleč s ceste v kraj. Ali kaj pomaga, ko ne vé nihče, najmanj pa liberalci, kako se naj odpravi brez škode za državno kaso.

Ko so uni den v drž. zboru liberalni poslanci tiščali na to, da se odpravi cestnina, hoteli so, naj se vrže zneselek, ki dohaja državi iz cestnine, mesto nje na zemljščeni davek ali pa, kar bi liberalni gospodi še bolj ugodilo, na vprežno živino. No, to bi bilo dobro! Ko bi se vrglo na davek, vzvišal bi se ta vsacemu,

naj se že potlej vozi kedaj po taki cesti ali ne. Ko bi se pa vrglo na vprežno živino, bi pa tak davek kmeta, ki glešta kaj vprežne živine, celo potlačil, gospoda, ki živi lehko brez take živine, pa bi ne plačala vinarja za ceste, da-si jih rabi. Za gospodo bi to že veljalo, ali čudimo se, kako je bilo mogoče, da so kmetje na Koroškem, Gornjem Štajerskem in Českem vsedli nemškim kričačem na limanice ter so prosili za odpravo cestnine.

V drž. zboru sicer tokrat liberalcem ni obveljalo in so vsi konservativni poslanci, kakor en mož vstali zoper to, ali kdo ve, če ne bodo pa drugokrat, morebiti, kendar bodo liberalci prišli na krmilo, še tega vendar le dognali. To bi pa potlej kar h krati šinil davek najmanj za 2 do 3 milijone kvišku in mi menimo, da je ta že itak večji, kakor je dobro ali komu ljubo.

To je vsekakso pravično, da plačuje cesto tisti, ki jo rabi, huda krivica pa bi bila, da jo plačuje tudi ta, ki je nikoli ne rabi. Pač je cestnina sitna ali kakor še stojé sedaj razmere, ne dela nikomur krivice. Bode nam jo pač trpeti po takem še nadalje.

Interpelacija poslanca baron Gödel-Lannoy-a in tovarišev.

V zadnji seji drž. zpora je poslanec baron Gödel-Lannoy in tovariši stavljal do finančnega ministra, pl. Dunajewskega to-le interpelacijo:

Pri raziskovanju škode, katero je zadnji močni mraz po Spodnjem Štajerju napravil, se je le v slučajih, ako posestnik nima drugih prihodkov, kakor iz poškodovanega posestva, mu obljudilo, da se mu odjenja nekaj pri davku.

To načelo, ako se izpelje v djanju, pa pozročuje, da še je posestniku ves davek plačati, da-si mu je mraz morebiti ves pridelek pokončal in je on torej vse stroške in vso dnino za težake zastonj izdal. Tak davek pa bi si moral seveda od drugod vzeti ali si ga drugje prislužiti.

Prebivalci onih krajev, katere to postopanje hudo zadáva, mené, da tam, kjer ni prihodka, ni tudi davka plačevati in da se po takem zgorej imenovano postopanje nikakor ne zлага s človekoljubno postavo našo, usojajo si torej po podpisanih staviti do Njega ekscelencije g. finančnega ministra vprašanje:

1. Je-li Njega ekscelenciji to postopanje znano in

2. ali ima vis. finančno oskrbništvo voljo kje kako ukreniti kaj, da se revščina, v kateri so vsled tega vinorejci, še ne pomnožuje brez potrebe."

Na Dunaju, dne 22. meseca oktobra 1886.

Gödel-Lannoy,

Burgstaller, Lienbacher, dr. Gregorec, Liechtenstein, Hayden, Thurnher, dr. Oelz, Karlon,

Šuklje, Döblhamer, Vucetich, dr. Fuchs, de Franceschi, Ciani, E. Bazzanella, Gentilini, Albertini, dr. Lorenzoni, Vidulič.

Gospodarske stvari.

Koristnost črnega grozdiča. (Ribes nigrum).

Sad črnega grozdiča diši nekakošno po steničje ali kakor brinjeve jagode. Ta sad deluje čistivno na kri in žene na vodo. Tudi se črno grozdiče v raznih oblikah zoper vnetja v grlu, zoper grižo in vodenico bolnikom s primom daje. Listi in mehke mladike črnega grozdiča so prav dobre za krčevi ali oslovski kašelj, zlasti pri otrokih in previdno in pametno ravna, kdor si vsako leto nekaj tega zdravila nabere, v senci pod papirjem posuši, pred prahom dobro obvaruje, kar je pri vseh zeliščih in rastlinah, ki je za vunajno ali notrajno vraščvo rabijo, storiti zelo potrebno. Mladike se razcepijo, in potem z listjem vred na drobno zrežejo. Polno perišče na $\frac{1}{4}$ litra vode s 34 gramov kandičnega cukra na polovico vkuhanega in precejeno se da zjutra, opoldne in zvečer bolezniku piti in kašelj se poleže. Otrokom, ki bi samega zdravila radi ne pili, se primeša nekaj mleka. Če se črno grozdiče, ko je popolnoma zrelo, s suhega dreva natrga, v ne prevroči krušni peči dobro in počasno posuši, tako je to preizvrstno domače zdravilo proti vratobolu, oteklini, bezgavkam v požiravniku, pivki itd. Pol pitne kupice tega grozdiča se na $\frac{1}{4}$ litru vode skuha tako dolgo, da postane mehko in se potem skozi čisto platneno capico stisne. Ti tekočini se pridene ravno toliko belega cukra, se oboje skuha, da se nekako zgošči in od tega se daje vsako drugo uro bolezniku po kafejini zličici. Ta sok se sme tudi zraven drugega zdravila jemati.

Sejmovi. Dne 2. novembra v Vitanju in v Stradnu. Dne 3. nov. v Pišecah. Dne 4. nov. na Ponikvi. Dne 6. nov. v Lembergu, pri sv. Lenartu v Slov. gor., pri Novicerkvi, pri sv. Vidu v Halozah, v Brežicah, na Rečici in v Selnici nad Mariborom.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Študentovska kuhinja. Prošnja do slovenskih domoljubov.) [Konec.] Doslej obeduje na dan od 15—22 dňakov, na mesec se bode okoli 500 porcij à 15 kr. razdelilo, kar stane na mesec 70 fl. in za eno šolsko leto 750 fl. Zares precejšnja svota; a ptujski Slovenci se je nismo prestrašili. Težilo nas je prvič to, da smo sami h krati zložili uže za vsak mesec nad polovico potrebne svote, drugič pa se zanašamo na znano in tolikrat

sijajno dokazano darežljivost zunanjih slovenskih domoljubov. Usojamo se tedaj za primanjkljaj na vse pristne slovenske rodoljube in prijatelje mladine po vsem Slovenskem tem potom se obrniti, zlasti na domoljube ptujskega, ormožkega, ljutomerskega in rôgačkega okraja, s kojih največ dijakov pohača ptujski spodnji gimnazij. Osobito pak se obračamo s toplo domoljubno prošnjo na velečastito duhovščino teh okrajev, da nas blagovoli dejanski podpirati in poučevati slovenske kmete o prekoristni in prepotrebni napravi dijaške kuhinje v Ptiju. Povedati jim je, da je študentovski kuhinji namen, njihovim sinovom potrebni živež dajati, za blaginjo in srečo njihovih otrok skrbeti. — Najizdatnejše nam pomorejo oni dobrotniki in podporniki, ki se zavežejo na mesec po več dni ali 15 kr. recimo: 5 ali 10 dni plačevati. V Ptiju živeči Slovenci ne zmoremo gledé na druge narodne davke večje svote na mesec — peščica nas je. Večina jik itak plačuje na mesec po 31, 20, 15 in 12 dni; razven tega še dajejo nekateri doma dijakom hrano. Hvaležno se vzprejemajo tudi darovi v viktualijah, kakor: zelje, krompir, repa, fižol, zrnje. Oboje milodare v denarjih in viktualijah, sprejema č. g. o. Benedikt Hrtiš, gvardijan v Ptiju, na česar ime se naj pošiljajo tudi vsi denarni dolneski po pošti. Domoljubi in rodoljubi slovenski! Vi vsi prijatelji učeče se mladeži! Na Vas je, da prospeva to plemenito in prekoristno podjetje, od Vas je zavisen njegov obstoj! Lepo bi ne bilo za nas, ko bi ne mogli kuhinje vzdrževati! Kdor je tedaj iskren in resničen Slovenc in česar srce plamti ljubezni za učeče se mladino in mili slovenski rod, ne bo odklonil svoje pomoči, kajti to mu nalaga sreča in čast naroda slovenskega, to mu veleva človekoljubnost in ljubezen do bližnjega! „Imaš li, brate, mnogo od nebes, — Od bratov ne odvracaj mi očes!“

Iz Celja. (Vljudna prošnja.) Leta 1879. se je vstanovilo v Celji „katol. podporno društvo“ s tem namenom, da se vzdržuje dekliška šola, katero vodijo č. šolske sestre. To nalogu je društvo do zdaj tudi srečno izvrševalo. Iz takratne dverazredne šole je postala učilnica četirirazredna; zraven tega se skoraj skozi celo leto podpirajo ubožni otroci — iz deske šole kakor iz dekliške v celjski okolici, s hrano, z obliko in obutevjo pa tudi s šolskimi knjigami.

Tó pa prizadeva premnogo stroškov. Obilo prijateljev šolske mladine pošilja odboru sicer svoje navadne doneske; toda, odkar se je v jeseni pretečenega leta ustanovil četrti razred na tej šoli, ti redni dohodki več ne zadostujejo. Povprek se mora na mesec plačati nad 100 fl. stroškov! V tekočem letu imamo že nad 200 fl. več stroškov, kakor dohodkov!

Nadjamo se toraj, da nam za dobro stvar vneti prijatelji ne bodo vzeli za zlo, ako jih javno vabimo in uljudno prosimo, naj blagovoli oni, ki so katoliškemu podpornemu društvu pošiljali do zdaj svoje doneske, to storiti tudi letos, če so s svojo letnino morda zaostali. Osobito pa vabimo vse prijatelje mladine, ki še niso pristopili našemu društvu, naj to storijo zdaj, da bo zamogel društveni odbor tudi na dalje spolnjevati svojo nalogu.

Kat. podp. društvo.

Iz Ljutomera. (Previdnost.) Pred kratkim se je tukaj naselil nek urar nove šege. Mož se je izvrgel na Nemca ter se očitno po krčmah hvali, da ko bi bil o času volitve tukaj, bil bi vse Slovence pohrustal. Svoje delo pa bojda računi tudi izredno dragو; tako je nekemu peku za papirnato urino kazalo zaračunal 1 fl. 50 kr. No, kdor hoče, naj še le gre k njemu, mi pa se izognemo temu velikemu Nemcu radi ter raji tudi posehmal s svojim delom podpiramo domačega obrtnika, saj ga imamo v našem trgu. Unemu pa tudi, ni treba nas, ako je že tako močan, da lehko Slovence le kar hrusta. Tako pa bo tudi dobro za-nj in menimo, da tudi za nas. Nič mu nečemo priti pod zobe.

Slov. kmetje.

Iz Savinjske doline. (Slava Škofljevačanom.) Nebodigatreba nemški šulverein ponujal je vlni Škofljevačanom stokrat „30 srebrnikov“, ako postavijo v svoji občini „nemčurško gnezdo“ ali „šulvereinsko“ šolo. Župan Okorn in njegov prijatelj in tovariš v neki drugi častni službi, Kožol, sta si na vso moč prizadevala šolski svet pregovoriti, da bi „ta lep dar“ sprejel. Večina šol. sveta pod vodstvom gosp. Vrečarja iz Vojnika odbila je pa z nevoljo to sramotno ponudbo. Prišel je čas novih volitev za občinski odbor. Pri teh pa nista le ta dva prijatelja nemškega šulvereina propadla, ampak vsi, ki so bili količaj na sumu, da so ž njima „šulvereinarski sploh vlačili“, ostali so na cedilu. Menda „Sl. Gosp.“ ne bo dobil dveletne pravde, ako na ves glas zakliče: „Živeli Slovenci“ — živeli Vojniški narodnjaki!

Iz Slatine. (Modra naredba. — Plešiča.) Neko žalostno veselje nas je navdalo, ko smo iz Kostrivnice novo postavo izvedeli. Tam namreč ne smejo več po sedmi uri zvečer po oštarijah popevati in razgrajati. Kaj takega mi Slatinčani popolnem pogrešamo. Tukaj se po cele noči vpije in vrečči, da nima človek po noči nikjer miru. Bi pač moralno ljudi sram biti, da se od večera pa do ranega jutra tako brezumno drapljejo, kakor ljuta živina. Pa saj se ni temu čuditi. Samo od Ratanjske vesi in Ločendola pa do sv. Križa ni manj ko 14 krčem, da se skoro krčma krčme drži. Iz tega

se pa da tudi razumeti, zakaj posamezni krčmarji tako slabo tržijo. Da pa vendar par ljudi mimo „cajngarja“ pod streho dobijo, je pogosto po nedeljah „ciga miga“ in ples. Ali koliko poštenja gre na takih shodih v zgubo! Najžalostnejše pa je, da se ravno pri občinskem predstojniku, ki bi posebno moral na mir in tihoto po noči gledati, najhuje in največkrat po cele noči pleše in se mladina pohujšuje. Ali bi pri tako žalostnih razmerah ne bilo modro Kostrivniškega župana posnemati? Možje postavite se na noge!

S Puščave na Pohorju. (Naši nemški sosedje.) Dne 10. okt. t. l. se je naredil pri g. Gati v Puščavi koncert. Ta ni v nobeni zvezi z bralnim društvom pri sv. Lovrencu. Pa kaj so storili Št. Lovrenčki modrijani? V svoji modrosti se že čutijo zreli za preroke. Gospod „general-šribar“ s svojim tercem je prerokoval, kedo da bo se koncerta udeležil, kako se bodo tam gostje obnašali, je celo pisal nekaj o „škandalu“. Pa kako se je opelkal! Ker niso njegovi enakomiselniki imeli priložnosti priti „škandala“ delat, je bilo vse mirno. Kmetje in gospodi so se prav dobro imeli. Kaj pa je hotel „general-šribar“ s svojo pisarijo? On hoče biti celemu kraju svetilnica, da bi vsaki moral njega prašati, kaj sme storiti, kam sme hoditi in kako se mora obnašati. S tem tudi kaže, da je on ne samo sovražen vsemu, kar je slovensko, on tudi kmetu ne privošči, da bi se veselil, kakor se mu dopade. O ti prismoda! Kar pa je zarad ptujcev pisal, v tem se vidi, da ga luna trka. On sam reče, trg je nemški — ptujci pa pridejo le v trg, s Slovenci ne pridejo v nobeno dotiko. Hočete pa „Sommerfrischlere“ imeti, ne spodite ptujcev o polnoči na cesto, (dne 8. avgusta), dajte jím primerno stanovanje, skrbite, da dobijo po ceni jesti in piti, storite, da ne bodo od dolgega časa zboleli; zdravega zraka in zdrave vode bodo imeli dovolj. Ako pa pridejo k slovenskemu kmetu, sem prepričan, da bodo, kakor do zdaj, tudi prihodnjič največjo gostoljubnost našli. Gospodu pisarju in njegovim prijateljem pa se svetuje, naj nehajo s svojim napenjanjem, drugači bodo — poknili.

K. Kv.

Od sv. Vrbana v Slov. gor. (Nekdanji dijak.) V nekdanjih dijaških krogih l. 1860 dobro poznani „veseli student“ Ignac Simonič je 19. oktobra t. l. umrl v Zagrebu kot „Ober-Lieutenant“ pri artiljeriji star 43 let. Pokopan je na centralnem pokopališču. Bil je zaveden Slovenec še kot častnik in je zarad tega lansko leto bil tožen, ker je nekega odpuščenega oficirja v Vojniku imenoval „nemškutarja“. V Vojniku je bil obiskal in se sošel z nekaterimi nekdajnimi tovarši pri sladki kapljici, ter se z njimi v svojem maternem jeziku razgovarjal. Omenjeni odpuščeni častnik in nekdanji pri-

jatelj(!) ga zaničljivo zavrne, da ne sme bindiš govoriti. Vojaški „umgangssprache“ je „deutsch“. Nacek ga čez rame pogleda ter reče: „prok... nemškutar, ali bi se ne smel s prijatelji pogovarjati?“ Na ta priimek ga častnik toži zarad žaljenja oficirske časti, in ga grdobno počrni prav po nemškatarsko. Pa Nacek se je izvrstno branil, in častno zagovarjal ter svojega tožnika osramotil. Vojskoval se je rajni leta 1866 proti Prusom. Tudi pri okupaciji Bosne je bil, kjer je morda nalezel smrtno bolezni. Bil je zarad bolezni prestavljen iz Zadra lani v Celovec, in kmalo k artiljeriji premeščen v Zagreb. Naj vrli slovenski vojak mirno počiva v bratovski hrvaški zemlji!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Grof Beust, nekdanji drž. kancler je zadnjo nedeljo na Dunaju umrl. Mož je prišel l. 1866 z Dražden in stopil na čelo c. kr. vlade. On je bil oče dualizma, razdeljenja cesarstva v dve skupini, avstrijsko in ogrsko in boter večih liberalnih postav. Njegovo ime pomeni za naše cesarstvo samo nesrečo. — Delegaciji imate se letos dne 4. nov. sniti v Budi, toda zavoljo kolere, ki razsaja v Pešti, ne mara avstrijska delegacija tje in predлага, naj bode tudi letošnje zborovanje delegacije v Beču. Minister Tisza pa se upira temu iz strahu, da se najde drugikrat pa še kje drug uzrok, naj se delegacije le ne zberó v Budi. — Drž. zbor razpravlja še do konca t. m. nagodbo o carinski in trgovinski zvezni z ogrsko skupino dežel, do konca pa je še ne doženó v tem zasedanju. — Za dež. poslanca v Lipniškem okraju ponuja se volilcem nek K. Morré, v Radgonskem pa Jos. Schmiraul, posestnik v Vratovcih pri Cmureku in v Ljubenskem Blaž Herk, posestnik pri Belih cerkvah, zadnja sta konservativca Nemca. — V Celovcu se vrše velike priprave, da vzprejmó vredno mlada zakonska, nadvojvoda Otona in soproga Josipino, ona dojdeta tje z 8. novembrom za dalj časa. — V Borovljah je šola za puškarje in tej šoli je cesarska vlada dovolila 1200 gld., da si napravi stroje za izdelovanje pušek. To je dobro, škoda, da so bili na uboge puškarje doslej skorej po polnem pozabili. — Za drž. poslanca dolenjskih kmetov namesto rajncega Obreze naj se izvoli neodvisen mož in odločen Slovenec, ces. uradnik pa je težko v takem položaju in torej ne verujemo radi, da dobode poslanstvo nek vladni svetovalec v Ljubljani, da-si je sicer vrl rodoljub. Z letošnjo letino so tudi na Dolenjskem še precej zadovoljni. — V Gorici imajo otroški vrt za deco slov. starišev a že se ne shaja več z enim in treba jim bo odpreti še drugi vrt. — Volilni možje v furlanski kmečki skupini so iz velike

večine kat. možje in je torej volitev prošta msg. A. Jordana gotova. Ali pa se le-ta pridruži klubu grofa Hohenwartha ali pa (ital.) grofa Coroninija, še ni znanò. Njegov prednik bil je v klubu grofa Hohenwartha. — V Trstu klera par dni sem pojenjuje, daj Bog, da je bode že vendar kedaj konec. V Trst in skozi Trst v jutrove kraje gre letos veliko zelja s Kranjskega. — V Pazinu v Primorju so lahoni pri obč. volitvah popolnem propadli in bode odslej obč. zastop hrvašk. — Huda je in čedalje bolj klera v Szegedinu in v Budi in Pešti. Pospešuje jo pa nesnaga Madjarjev. Ničesar niso storili, da ji zabranijo pot v deželo. Ali so mar menili, da se bode bala njih „vihanih brk“? — Minister Tisza se brani novih denarjev, tacih, ki bi imeli vrednost svojo tiskano v vseh jezikih, kar jih živi v širnej Avstriji. Ne gre mu v glavo, čemu bi ne bilo zadosta na madjarskem in nemškem in najraji še samo na madjarskem. Oj oholosti!

Vnanje države. Bolgarija je še vedno na vrhu. Sedaj so regentje in poslanci velikega sobranja iz večine že v Trnovem ter se pripravljajo za volitev. Odpre se sobranje pa še le v nedeljo dne 31. oktobra. Poslancem pa prede za stanovanje. Njih število znaša 560 in mestu je malo ter ima samo eno večjo gostivnico a v njej je za silo še prostora za ministre in njih spremstvo, več pa ne. To pa bi se bilo, huje se še godi poslancem, ker ne vedó prav, kako bi se ravnali, da bi ne žalili cara. Na to, da se pokliče nazaj knez Aleksander, bojda sedaj nihče več ne misli. Tudi ruski car še ni dognal, koga bi jim ponudil za kneza. Lehko verjame človek, da se ne bode na stol, ki stoji na takih šibkih nogah, lahko kdo rad vsedel. — Zveza med Srbijo in Bolgarijo je sedaj gotova, dr. Stranski zastopa Bolgarijo v Belegradu. — Srbska skupščina je vse volitve priznala, da si pri nekaterih ni šlo po pravem, voda je bila včasih prehudo pritisnila na volilce. — Ruska vojska šteje ob času miru 711.000 mož, 140.000 konj, in topov 1610, ob času vojske pa spravi skupaj 2.062.000 mož, 361.100 konj in 3920 topov. To so velike številke, ali ruske meje gredó široko. V Petrogradu so zgotovili spominek za vojake, ki so l. 1877 in 1878 v vojski s Turki padli. Slovesnosti sta se tudi car in carica vdeležila. — Nemci širijo se hitro s pomočjo pruskih tolarjev po Poznanjskem in poljski plemenitaši prodajajo jim zaporedom svoja posestva, to pa zato, ker jih spečajo lehko in za drag denar. — Anglija ruje in ščuje, kar in kjer more, zoper Rusijo, pa doslej nima sreče. Vse vlade so nekam zapete; seveda: kdo bode se pa šel metat z medvedom, ako ni sila? Medved pa je že Rusija, velikansk medved, ako se pogleda na število njenih vojakov. — Kraljica Vikto-

rija je razodela lordu Salisburyju, da jo je volja spomladji obiskati Irsko, kaj tacega se že celo pol stoletje Ircu ni prigodilo, da bi videl kraljico na svojih tleh. — Francosko ministerstvo je spet mirno, in sedita tudi ona ministra, ki sta bila že odstopila, sedaj zopet na svojih prejšnjih ministerskih stolih. Zbornica poslancev se zopet zaganja v tiste šole, na katerih je poduk v rokah kat. učiteljev. Nekatera pač ne trpi vere. — V Rimu je hotela vlada podreti kapelo, v kateri se opravlja poljska služba božja. V tem pa jo poljske gospé strnó ter se podajo naravnost h kraljici, prosit, naj ne stori vlada tega. Kraljica jim je neki tudi obljudila. — Sv. oče bodo v prihodnjem konsistoriju tudi nemškega učenjaka dr. Fr. Hettingerja v Würzburgu povzdignili h časti kardinala rimske cerkve.

Za poduk in kratek čas.

Lurška mati božja.

(Dalje.)

Danes se obhaja po celem katoliškem svetu velika gospojnica; posebno pa je to danes veliki Marijin praznik za nas romarje, ker ga v Lourdesu obhajamo. Juterna zarja nas je našla že pri votlini. Ko ondi pozdravim Marijo in se pripravim na sveto mešo, jo zavijem na vkreber gori v cerkev, ki stoji ravno nad jamo prikazni na masabielski pečini, in katero je na Marijino željo pozidal rajni lourdeski župnik Peyramale. Marija je namreč Bernardiki naročila: „Pojdi, moja hčerka, in povej duhovnikom, da želim, da se mi na tej skali kapelica postavi“. Toda to, kar zdaj vidim, ni kapelica, ampak krasna cerkev, velikanski tempelj božji.

Bilo je okoli sedme ure, ko vstopim v cerkev, a pri vsakem altarju, katerih je lepo število, že čaka pet do sedem duhovnikov na sveto mešo, da se ne izgubijo iz vrste. Postavim se tedaj k nekemu altarju in čakam, da odmešujejo štirje duhovniki, petemu sem stregel pri sveti meši in šesti potem jaz pridem na vrsto.

Dasiravno so gospodje hitro popolnoči zachele meševati, so vendar nekateri še komaj proti poldnevu prišli na vrsto. Tukaj se med mešo nič ne cinglja, niti pri povzdiganju ne, ker bi drugači od polnoči do poldne samo zvonili. Resnično, na tem svetem kraju so vedno nebesa odprta, ker duhovniki neprenehoma Jezusa zovejo doli na altarje. Tukaj sem se spominjal na Gospodovo preroško besedo: „Resnično vam povem, videli bote nebesa odprta in angelje božje gori in doli hoditi nad Sinom človekovim“, — ki se namreč na altarijih daruje. Tukaj vam imajo angelji veliko posla, ker vsak duhovnik svojemu angelju po povzdiganji naročuje: „Ponižno te prosimo, vsegamogočni Bog,

ukaži svojemu svetemu angelju, naj te darove na svojih rokah zanese na visoki altar tvojega božjega veličastva.“ Odkritosrčno povem, danes sem pri sv. meši samo za-se govoril; to sicer ni bila tolika sebičnost, ampak zavest, da sem sam najbolj potreben Marijine pomoči. Po spominu za mrtve sem mislil na svojo nepozabljivo mater, ki danes v nebesih obhajajo svoj god.

Ob deveti uri je služil skupno sv. mešo za avstrijske romarje mil. g. Vanutelli, nadškof in papežev poslanec iz Lissabona. Služila sta mu pri sv. meši dva zala fanteka, ki sta imela modre talarčeke in na glavi okrogle modre kapice, kakor škofi. Ta obleka se jima je tako lepo navdala, da so nek slovenski župnik, ki so v kratkem postavili lourdeski Mariji prelepocrkvico v svoji župniji, rekli: takovo obleko bodem jaz tudi svojima ministrantoma kupil. Mar jo že imata!

Poglejmo si nekoliko notranjo lepoto cerkve. Krasni veliki altar iz belega marmorja izdelan nosi z zlato krono ovenčano podobo lourdeske Matere božje. Veliki altar in presbyterij (prostor za duhovnike) je omrežen z bronasto pozlačeno lično mrežo. Nad velikim altarjem visi eden veliki luster, okoli njega visi trinajst manjših in troje še bolj malih lusterov. Razven teh so še na štirih voglih presbyterija štirje veliki stoječi lustri. Kendar se vsi lustri užgejo, gori tedaj gotovo do tisuč sveč na čast Mariji, ki nam je rodila „luč sveta“. Razven tega še gori večna luč v edennajstih svetilnicah noč in dan pred altarjem.

Koliko pa je dragih bander razobešenih po stenah in visečih visoko na oboku! Pet do šest sto bi jih gotovo naštel. Vsak vé, da je bandera podoba vojske in zmage. Romarji se hočejo vojskovati zoper svet in hudiča ter ju zmagati, kakor je tudi Marija brez madeža spôčeta, kači glavo zdrobila.

Brez broja je tudi src, ki so po cerkvi razobešena. Nekatera so zlata, druga srebrna, tretja pozlačena, zopet druga steklena; nekatera so z biseri okinčana. Gotovo je več tisuč takih src. Sreca pomenijo ljubezen tistih do Marije, kateri so si tukaj sprosili, bodisi telesnih, bodisi duhovnih milosti, pa še bolj — menim jaz — pričajo o Marijini ljubezni do nas. Med srci visijo po stenah tudi druge reči. Komu je Marija roko ozdravila, je dal iz lesa ročico napraviti, komu je nogo zacelila, je dal nogico napraviti ter jo je ondi za spomin obesil. Vojaki so darovali meče, puške, častne svetinje itd. Posebno me je zanimal venček, katerega je neka deklica po prvem sv. obhajilu ondi obesila. Zraven je napis: Marija, zdaj ti ta venček darujem; — da mi ga v nebesih vrneš, pričakujem.

(Dalje prih.)

Smešnica 43. Janez: „Tonček, kaj res, da se ženi tvoja sestra?“ Tonče: „Anica se

ženi.“ Janez: „Ali je ženin še mlad?“ Janez: „Bo že koj, saj še lasi nima.“

Razne stvari.

(Od železnice.) Na progi južne železnice z Dunaja v Trst in na robe imajo od dne 25. t. m. tudi brzovlaki, ki gredó po dnevu, vagone 3. razreda in se torej človek, ako je sila, za manjši denar pelja s tacim vlakom.

(Čudno veselje.) Mož, v čegar rokah je osoda „D. W.“ v Celju, si mane v zadnji številki samega veselja roke, češ: bindiš-šola šolskih sester ima vsak mesec do sto goldinarjev primanjkljaja. No mi menimo, da mož nima veliko uzroka za svoje veselje, kajti prvič to ni po vsem resnica, drugič pa se človek le čndi lehko, da še stoji ona šola na tako trdnih nogah, da-si nima druge podpore, kakor kar ji dadó dobrotljive roke.

(Tatvina.) Uno noč so J. Golobu, kmetu pri sv. Janžu, nepoznani tatje ukradli voz ali ker jim samo z njim ni bilo pomagano, zato so šli naravnost k sosedu J. Mrlaku ter mu odgnali dva žrebca s hleva. Le-ta so napregli pa se veselo spustili proti hrvaški meji. Dosej jih še niso ujeli.

(Volk v hlevu.) V noči od 15. do 16. t. m. se je volk vtihotapil pri nekem kmetu blizu Il. Bistrice v hlev ter je grdo razčesal 4 ovce, več drugih pa je ranil.

(Sejem.) Na živinskem sejmu so zadnji petek imeli v Mariboru veliko živine pa tudi kupcev je bilo precejšnje število izlasti za junce in krave. Cena se je nekaj vzdignila. V Celju pa se s sejmom na Uršulino nič kaj ne hvalijo. Prignalo se je sicer še precej živine, ali kupcev ni bilo za-njo.

(Obč. tajnik.) V Gornjem Dravberku na Koroškem je obč. tajnik E. Pichler dobil veselje pognati se po svetu. Da bi pa ne trpel potoma gladú ali žeje, vzel je še na naglep 600 gld. obč. denarja seboj, a dalje, kakor do Gradca ni prišel. Ker mu je že ondi zmanjkalo cvenka, pojde sam k policiji v Celovem ter jo prosil — stanovanja.

(Samomor.) V Škofiji vesi pri Celju se je neka kmetica, pri Gornji sv. Kungoti pa nek viničar obesil. Pri obeh je bilo slabo gospodarjenje krivo žalostne smrti.

(Dac v najem.) Dac se daje v najem dne 30. oktobra t. l. v teh-le krajih: Straden, Leitersberg, Selnica, Sv. Lenart v slov. gor., Sv. Benedikt, Gornja Voličina, Ptuj, Vurberk, Sv. Marjeta, Rogatec, Slatina, Kozje, Koprivnica. Sv. Peter pri sv. Gorah, Gornji grad, Brašlovce, Sevnica, Videm, Bizeljsko, Ormož in Mihovce.

(Vseučilišče.) Na vseučilišču v Gradcu je vseh poslušalcev 1209, največ je juristov 500,

za tem medicincev 444, najmanj pa je modro-slovcev, 67, in farmacevtov, 87. Bogoslovcev pa je 111.

(Duhovne vaje.) V župni cerkvi na Zibiki, ne pa v nje večji podružni cerkvi na Tinskem, bodo sedaj duhovne vaje. Tako hoče okroglavarstvo v Celju.

[Učiteljske spremembe.) Na novo nameščeni so marib. učit. kandidatje: G. Šim. Gajšek v Vidmu, g. P. Kresnik pri Novi cerkvi in g. Franc Rauter v Brežicah.

(Šolsko društvo.) Podružnica sv. Cirila in Metoda snuje se v Račah pri Mariboru. Iz Hotinje in Orebove vesi, potem iz Brezulj in Podove pričakuje se precej udov.

(Vabilo.) Celjsko učit. društvo ima v četrtek, dne 11. novemb. t. l. ob 11. uri dopoludne v celjski okoliški šoli svoj mesečen zbor. Dnevni red: a) Zapisnik. b) Društvene reči. c) Poročilo o IV. dež. učit. konferenci štajerski, poroča g. A. Brezovnik. č) O varstvu živali, gov. g. Ig. Zupan. d) Nasveti. — Za obilno udeležbo prosi uljudno odbor.

(Uboj.) Cedermana Franca mlajšega so v jutru 19. t. m. našli ubitega ob goriščki cesti. Ubil ga je njegov svak Simon Feguš, ki se je tudi hitro sodniji sam naznani. Lehko bi rekli: kakor življenje, tako smrt; vendar rajše recimo: „Bog bodi usmiljen grešniku!“

(Imenovanje.) Kn. škof. duhovni sestovalci so postali: č. g. dr. Avguštin Kukovič, prof. bogoslovja in podravnatelj v duh. semenišču; č. g. dr. Ivan Mlakar, prof. bogoslovja in vodja v dij. semenišču; č. g. dr. Jože Pajek, profesor na c. kr. veliki gimnaziji — vsi v Mariboru; č. g. Ivan Skuhala, župnik v Ljutomeru in č. g. Ivan Šribar, dekan v Škalah.

(Duhovske spremembe.) Č. g. Jože Črnko gre iz Jarenine v Lembah, č. g. Matija Frece pa iz Ponikve k sv. Vidu pri Valdeku za provizorja. Č. g. Anton Inkret pride iz Št. Jurija na Ščavnici za kaplana na Ponikvo, č. g. Fr. Šalamon pa iz Št. Jakoba v Slov. gor. k Št. Juriju na Ščavnici.

(Za družbo duhovnikov) so vplačali č. gg.: Černenšek 11 fl., Inkret 5 fl., Supančič 5 fl., Prešern 3 fl., Turkus, Rančigaj, Verk, Zabukovšek in Stole po 1 fl.

Zahvala.

Za izkazano sočutje vsled smrti nepozabljivega brata Pavla, učitelja na Teharjih, kakor tudi za mnogoštevilno udeležitev pri pogrebu se vsem, posebno č. gospodoma duhovnoma Frankolskemu in Špitališkemu, č. g. župniku Kosu za tolažljiv govor, in gospodom učiteljem za ganljivo nagrobnico prisrčno zahvaljuje

Pišece, 27. oktobra 1886.

Jos. Kranjc,
kaplan.

Podučiteljska služba

na dvorazrednici pri sv. Lovrencu na Dravskem polju, 4. plačilnega razreda in s prostim stanovanjem, se umešča. Prosilci nemškega in slovenskega podučevanja zmožni, naj svoje prošnje vložijo do konca decembra t. l. pri krajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet v Ptuju,
dne 22. oktobra 1886.

1—3

Predsednik.

Diccoli-eva esenca za želodec
katero prpravlja
G. PICCOLI, lekar v Ljubljani
Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemerojlde, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.
Pošilja izdelovatelj po pošti v Škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc.
Pri večem številu dobri se primeren odpust.

Ta esenca postala je vsled svoje čudodelnosti vesoljno poznato domače zdravilo. Ni ga več na svetu zdravila boljšega za želodečeve bolezni kakor je ravno ta esenca. Tisuče in tisuče bolnikov je po njej že okrevalo; da je to sredstvo res neprečenljive vrednosti potrjujejo najučenejši zdravniki in veliko preč. gosp. duhovnikov. Vsakdo, ki je le enkrat že rabil to zdravilno esenco, se je z velikim veseljem prepričal sam, da je ta esenca iz lekarne Piccolijeve pri „angelju“ edino najboljše zdravilo, kolikor se jih je izumilo in se jih priporoča.

Gosp. G. Piccoli, lekar v Ljubljani.

Pošljite mi 20 steklenic izvrstne esence za želodec, katero sem z uspehom zapisal za zastarane bolezni v želodcu.

Pri sv. Ani na Horvatskem.

Dr. M. Zellich, zdravnik.

Blagovolite mi po poštnem povzetju poslati 36 steklenic svoje izvrstne esence za želodec, katera se po pravici imenuje „roka božja“.

V Sušnjevici v Istri.

J. Pfleger, župnik

Potem, ko je moja gospa začela se zdraviti z Vašo esenco zboljšala se je trajajoča bolezen proti vžiganju rodnih udov, da se je v kratkem času popolnoma omladila.

Vicinada v Istri.

Patelli, lekar.

Po naključbi dobil sem Vašo zdravilno esenco in čentim se po triletni bolezni v želodcu tako olajšanega, čeprav sem še le eno steklenico zavžil. Prosim Vas tedaj pošljite mi še 12 steklenic.

V Mariboru.

G. Hammer,

2—30 v delavnici južne železnice.

I stekl. 15 kr. Depôts v Mariboru lekar Bancalari, v Gradeu Eichler in Nedved, v Celju Kupferschmid, v Celenovem Thurnwald, v Beljaku Scholz, v Tarvisu Siegel.

Službo obč. tajnika

išče mož, ki je že 17 let isto opravljal, nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožen in ima dobra spričevala. Ime pové vredništvo „Slov. Gospodarja.“

2-2

Lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani na velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izbornih skušenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so: Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Gradcu (na Štajerskem) ena pa v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto dobí, da naslov tako-le napravi:

Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Lubljani.

Marijaceljske kaplice za želodec,

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: manjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo!

Opozarjam, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Vsa ta našteta zdravila se samo prava dobijo

v lekarni Trnkóczy-ja v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Cvet zoper trganja (Gicht),

je odločno najboljše zdravilo zoper protin in revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu ter živeih, oteklini, otrpnele ude, in kite itd., malo časa, če se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilo zahval. Zahteva naj se samo „evetú zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem. 1 steklenica 50 kr., tucat 4 gld. 50 kr.

Če ni na steklenici zraven stoječega znamenja ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirup kranjski

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hričavost, vratobol, jetikjo, prsne in pljučno bolečine; 1 steklenica 56 kr., 1 tucat 5 gld. Samo ta sirup za 56 kr. je pravi.

Kričistilne krogljice

ne smelete bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se vže tisočkrat sijajno izkazale pri zabašanju človeškega telesa, glavobólu, otrpnjenih udih, skaženem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljicah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino. Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga najbolje pri vseh boleznih krav, konj in prašičev.

Konje varuje ta štupa trganja po črevih, bezgavk, vseh nalezljivih kužnih bolezni, kašlja, pljučnih in vratnih bolezni ter odpravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle in iskrene. Krave dobèe mnogo

dobrega mleka. Zamotek z rabilnim navodom velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 fl.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretégi žil, otekani kolen, kopitnih bolezni, otrpenji v boku, v križi itd., otekanji nog, mehurjih na nogah, izvinjenji, tišenji od sedla in oprave, pri sušici itd. skratka pri vseh vnašnjih boleznih in hibah.

Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., 5 stekl. z rabilnim navodom vred samo 4 gld.